

**ROBNA RAZMJENA SA INOZEMSTVOM
EXTERNAL TRADE STATISTICS**

KOMENTAR:

Federacija BiH je za decembar/prosinac 2023. ostvarila izvoz u ukupnoj vrijednosti 805.163 hilj./tis. KM, što je za 139.472 hilj./tis. KM ili 14,8% manje u odnosu na novembar/studen 2023., odnosno za 137.477 hilj./tis. KM ili 14,6% manje u odnosu na decembar/prosinac prethodne godine.

U istom mjesecu ostvaren je uvoz u vrijednosti 1.560.260 hilj./tis. KM, što je za 88.802 hilj./tis. KM ili 5,4% manje u odnosu na novembar/studen 2023., odnosno za 175.979 hilj./tis. KM ili 10,1% manje u odnosu na decembar/prosinac prethodne godine.

U periodu januar – decembar 2023. izvoz je prosječno padao svaki mjesec za 1,31%, a uvoz je prosječno padao za 0,89%.

Procenat pokrivenosti uvoza izvozom je 51,6% što je za 5,7% manje u odnosu na novembar/studen 2023. kada je pokrivenost bila 57,3%.

Trgovinski deficit Federacije BiH za decembar/prosinac 2023. iznosi 755.097 hilj./tis. KM.

Prema KD-u, za decembar/prosinac 2023. najveća vrijednost izvoza od 726.496 hilj./tis. KM ostvarena je u području C Prerađivačka industrija, što iznosi 90,2% ukupnog izvoza.

Najveća vrijednost u uvozu od 1.436.156 hilj./tis. KM ostvarena je u području C Prerađivačka industrija, što iznosi 92% ukupnog uvoza.

Prema SMTK, za decembar/prosinac 2023. najveće učešće u izvozu ostvareno je u sektoru 8 Razni industrijski proizvodi sa vrijednošću 221.917 hilj./tis. KM, što je 27,6% ukupnog izvoza. U istom mjesecu najveće učešće u uvozu ostvareno je u sektoru 7 Mašine/strojevi i transportna sredstva sa vrijednošću 367.021 hilj./tis. KM, što je 23,5% ukupnog uvoza.

Za decembar/prosinac 2023. zemlje u koje se najviše izvozilo su: Njemačka sa 131.377 hilj./tis. KM ili 16,3% ukupnog izvoza; Hrvatska sa 116.886 hilj./tis. KM ili 14,5% i Austrija sa 82.320 hilj./tis. KM ili 10,2% ukupnog izvoza. Izvoz u sve ostale zemlje iznosi 474.580 hilj./tis. KM ili 58,9% ukupnog izvoza.

Za isti mjesec zemlje iz kojih se najviše uvozilo su: Italija sa 224.523 hilj./tis. KM ili 14,4% ukupnog uvoza, Njemačka sa 194.020 hilj./tis. KM ili 12,4% i Kina sa 138.071 hilj./tis. KM ili 8,8% ukupnog uvoza. Uvoz iz svih ostalih zemalja iznosi 1.003.646 hilj./tis. KM ili 64,3% ukupnog uvoza.

Detaljniji podaci o robnoj razmjeni Federacije BiH s inozemstvom biti će objavljeni u publikaciji "Mjesečni statistički pregled FBiH".

COMENTARY:

Total exports of Federation of Bosnia and Herzegovina was 805,163 thousands of KM in December 2023. This is 139,472 thousands of KM or 14.8% less than in November 2023 and 137,477 thousands of KM or 14.6% less than in December 2022.

Total imports of Federation of Bosnia and Herzegovina was 1,560,260 thousands of KM in December 2023. This is 88,802 thousands of KM or 5.4% less than in November 2023 and 175,979 thousands of KM or 10.1% less than in December 2022.

In period January - December 2023 average decrease in exports is 1.31% and average decrease in imports is 0.89%.

The exports/imports ratio was 51.6% in December 2023. This is 5.7% less than in November 2023 when ratio was 57.3%.

Trade deficit of the Federation of BiH for December 2023 is 755,097 thousands of KM.

According to NACE in December 2023 the biggest share in exports had section C Manufacturing with the value 726,496 thousands KM and with 90.2% share in total exports.

The biggest share in imports had section C Manufacturing with the value 1,436,156 thousands KM and with 92% share in total imports.

In December 2023 the biggest share in exports had SITC section 8 Miscellaneous manufactured goods with the value 221,917 thousands KM and with 27.6% share in total exports.

The biggest share in imports had SITC section 7 Machinery and transport equipment with the value 367,021 thousands KM and with 23.5% share in total imports.

In December 2023 top 3 countries in exports were: Germany with 131,377 thousands KM or 16.3% share in total exports; Croatia with 116,886 thousands KM or 14.5% share and Austria with 82,320 thousands KM or 10.2% share. Exports to the all other countries was 474,580 thousands KM or 58.9% share in total exports.

Top 3 countries in imports were: Italy with 224,523 thousands KM or 14.4% share in total imports; Germany with 194,020 thousands KM or 12.4% share and China with 138,071 thousands KM or 8.8% share. Imports from all other countries was 1,003,646 thousands KM or 64.3% share in total imports.

Detailed data of external trade of the Federation of BiH will be disseminated in Monthly Statistical Review of the Federation of BiH.

Tabela 1: IZVOZ I UVOZ PO PODRUČJIMA KLASIFIKACIJE DJELATNOSTI KD BiH 2010

Table 1: EXPORTS AND IMPORTS ACCORDING TO SECTIONS OF NACE Rev. 2

u 000 KM
in 000 KM

	XII 2023	$\frac{XII\ 2023}{XI\ 2023}$	$\frac{XII\ 2023}{XII\ 2022}$	I-XII 2023	$\frac{I-XII\ 2023}{I-XII\ 2022}$
UKUPAN IZVOZ <i>TOTAL EXPORTS</i>	805.163	85,2	85,4	11.163.654	92,2
A POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO <i>AGRICULTURE, FORESTRY AND FISHING</i>	5.958	79,6	104,9	84.529	96,0
B VAĐENJE RUDA I KAMENA <i>MINING AND QUARRYING</i>	11.946	59,4	64,6	140.225	105,3
C PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA <i>MANUFACTURING</i>	726.496	83,8	86,0	10.045.629	93,6
D PROIZVODNJA I SNABDIJEVANJE ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, GASOM/PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA <i>ELECTRICITY, GAS, STEAM AND AIR CONDITIONING SUPPLY</i>	32.101	208,0	74,4	515.480	83,3
OSTALO <i>OTHER</i>	28.655	83,0	93,9	377.613	75,7
Nerazvrstano po kategorijama <i>Unclassified according to category</i>	7	33,8	52,2	178	0,5

u 000 KM
in 000 KM

	XII 2023	$\frac{XII\ 2023}{XI\ 2023}$	$\frac{XII\ 2023}{XII\ 2022}$	I-XII 2023	$\frac{I-XII\ 2023}{I-XII\ 2022}$
UKUPAN UVOZ <i>TOTAL IMPORTS</i>	1.560.260	94,6	89,9	19.733.306	96,8
A POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO <i>AGRICULTURE, FORESTRY AND FISHING</i>	48.407	113,3	80,8	570.163	88,8
B VAĐENJE RUDA I KAMENA <i>MINING AND QUARRYING</i>	58.472	108,1	76,2	751.935	72,0
C PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA <i>MANUFACTURING</i>	1.436.156	93,6	91,5	18.140.582	99,0
D PROIZVODNJA I SNABDIJEVANJE ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, GASOM/PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA <i>ELECTRICITY, GAS, STEAM AND AIR CONDITIONING SUPPLY</i>	11.503	103,9	57,1	194.534	77,0
OSTALO <i>OTHER</i>	5.722	76,9	59,6	76.092	84,5
Nerazvrstano po kategorijama <i>Unclassified according to category</i>	-	-	-	-	-

Tabela 2: IZVOZ I UVOZ PO SEKTORIMA SMTK - Rev. 4

u 000 KM

Table 2: EXPORTS AND IMPORTS BY SECTIONS OF SITC Rev. 4

in 000 KM

	XII 2023	<u>XII 2023</u> <u>XI 2023</u>	<u>XII 2023</u> <u>XII 2022</u>	I-XII 2023	<u>I-XII 2023</u> <u>I-XII 2022</u>
UKUPAN IZVOZ <i>TOTAL EXPORTS</i>	805.163	85,2	85,4	11.163.654	92,2
0 HRANA I ŽIVE ŽIVOTINJE <i>FOOD AND LIVE ANIMALS</i>	36.323	95,9	106,4	434.668	103,7
1 PIĆA I DUHAN <i>BEVERAGES AND TOBACCO</i>	4.779	98,1	108,7	61.327	107,8
2 SIROVE MATERIJNE NEJESTIVE OSIM GORIVA <i>INEDIBLE RAW MATERIALS, EXCEPT FUEL</i>	50.354	86,3	93,2	640.876	81,6
3 MINERALNA GORIVA, MAZIVA I SRODNI PROIZVODI <i>MINERAL FUELS, LUBRICANTS AND SIMILAR PRODUCTS</i>	68.182	119,3	72,9	957.260	76,6
4 ULJA, MASTI I VOSKOVI ŽIVOTINJ. ILI BILJ. PORIJEKLA <i>EDIBLE OIL, LARD AND WAX OF ANIMAL OR PLANT ORIGIN</i>	110	224,5	144,7	1.561	128,6
5 HEMIJSKI/KEMIJSKI PROIZVODI <i>CHEMICAL PRODUCTS</i>	86.499	103,4	95,0	929.840	109,8
6 INDUST. PROIZVODI, RAZVRSTANI UGLAV. PO SIROVINAMA <i>INDUST. PRODUCTS, CLASSIFIED PRIMAR. BY RAW MATERIAL</i>	161.451	67,7	60,4	2.894.226	76,2
7 MAŠINE/STROJEVI I TRANSPORTNA SREDSTVA <i>MACHINERY AND TRANSPORT EQUIPMENT</i>	175.541	73,0	110,3	2.518.308	115,5
8 RAZNI INDUSTRIJSKI PROIZVODI <i>MISCELLANEOUS MANUFACTURED GOODS</i>	221.917	99,4	92,8	2.724.738	99,9
9 Proizvodi, nerazvrstani po kategorijama <i>Products and transactions, unclassified</i>	7	1,5	11,7	850	2,2

	XII 2023	<u>XII 2023</u> <u>XI 2023</u>	<u>XII 2023</u> <u>XII 2022</u>	I-XII 2023	<u>I-XII 2023</u> <u>I-XII 2022</u>
UKUPAN UVOZ <i>TOTAL IMPORTS</i>	1.560.260	94,6	89,9	19.733.306	96,8
0 HRANA I ŽIVE ŽIVOTINJE <i>FOOD AND LIVE ANIMALS</i>	204.053	100,1	99,6	2.264.806	108,6
1 PIĆA I DUHAN <i>BEVERAGES AND TOBACCO</i>	54.487	116,1	121,9	595.716	124,0
2 SIROVE MATERIJNE NEJESTIVE OSIM GORIVA <i>INEDIBLE RAW MATERIALS, EXCEPT FUEL</i>	16.860	92,6	54,9	216.338	72,9
3 MINERALNA GORIVA, MAZIVA I SRODNI PROIZVODI <i>MINERAL FUELS, LUBRICANTS AND SIMILAR PRODUCTS</i>	209.968	95,0	73,0	2.945.765	78,1
4 ULJA, MASTI I VOSKOVI ŽIVOTINJ. ILI BILJ. PORIJEKLA <i>EDIBLE OIL, LARD AND WAX OF ANIMAL OR PLANT ORIGIN</i>	6.477	102,9	84,4	78.282	80,4
5 HEMIJSKI/KEMIJSKI PROIZVODI <i>CHEMICAL PRODUCTS</i>	188.450	91,6	103,5	2.342.832	101,6
6 INDUST. PROIZVODI, RAZVRSTANI UGLAV. PO SIROVINAMA <i>INDUST. PRODUCTS, CLASSIFIED PRIMAR. BY RAW MATERIAL</i>	362.824	87,7	81,7	4.981.579	85,3
7 MAŠINE/STROJEVI I TRANSPORTNA SREDSTVA <i>MACHINERY AND TRANSPORT EQUIPMENT</i>	367.021	95,6	97,5	4.506.083	121,7
8 RAZNI INDUSTRIJSKI PROIZVODI <i>MISCELLANEOUS MANUFACTURED GOODS</i>	150.104	100,4	94,8	1.801.068	102,1
9 Proizvodi, nerazvrstani po kategorijama <i>Products and transactions, unclassified</i>	16	228,6	320,0	837	1,6

Tabela 3: TOP 10 ZEMALJA U IZVOZU I UVOZU
 Table 3: TOP 10 COUNTRIES IN EXPORTS AND IMPORTS

u 000 KM
 in 000 KM

	XII 2023	%
UKUPAN IZVOZ TOTAL EXPORTS	805.163	100,0
Njemačka Germany	131.377	16,3
Hrvatska Croatia	116.886	14,5
Austrija Austria	82.320	10,2
Srbija Serbia	73.210	9,1
Slovenija Slovenia	59.071	7,3
Italija Italy	53.503	6,6
Crna Gora Montenegro	27.266	3,4
Nizozemska Netherlands	25.330	3,1
Švicarska Switzerland	22.149	2,8
Turska Turkiye	19.239	2,4
OSTALE ZEMLJE OTHER COUNTRIES	194.812	24,2

	XII 2023	%
UKUPAN UVOZ TOTAL IMPORTS	1.560.260	100,0
Italija Italy	224.523	14,4
Njemačka Germany	194.020	12,4
Kina China	138.071	8,8
Hrvatska Croatia	121.061	7,8
Srbija Serbia	110.293	7,1
Turska Turkiye	101.165	6,5
SAD United States	59.149	3,8
Slovenija Slovenia	54.478	3,5
Austrija Austria	51.906	3,3
Poljska Poland	50.913	3,3
OSTALE ZEMLJE OTHER COUNTRIES	454.681	29,1

Izvor: Baza podataka Uprave za indirektno/neizravno oporezivanje BiH.

Source: Indirect Taxation Authority of BiH database.

Prethodni podaci

Previous data

Izvori i metode prikupljanja podataka

Osnovni / temeljni izvor podataka za statistiku vanjske trgovine FBiH je Jedinstvena carinska isprava (JCI) koju deklarant (poslovni subjekt ili druga ovlaštena osoba, npr špediter) podnosi carinarnici prilikom carinjenja robe. Za prikupljanje i kontrolu ispravnosti carinskih deklaracija odgovorna je Uprava za indirektno / neizravno oporezivanje BiH (UIO), koja propisuje oblik, sadržaj, način ispunjavanja i podnošenja isprava u carinskom postupku.

Federalni zavod za statistiku preuzima od UIO originalnu bazu podataka u obliku slogova na magnetnom mediju i dalje ih statistički obrađuje i publicira.

Obuhvat podataka i jedinica posmatranja

U statistici vanjske trgovine Federacije BiH koristi se proširena definicija Specijalnog sistema trgovine prema kojoj se uključuju redovan izvoz i uvoz, unutarnja i vanjska obrada, te robe koje ulaze ili napuštaju slobodne industrijske zone.

Jedinica posmatranja statističkoga istraživanja robnoga prometa sa inozemstvom je svaka robna isporuka koja se obavlja u okviru izvoza i uvoza robe, koja je homogena s gledišta vrste proizvoda, zemlje porijekla odnosno namjene, načina plaćanja i momenta prelaska granice. Isključuje se trgovina uslugama.

Klasifikacije i nomenklature

U statistici vanjske trgovine FBiH primjenjuje se Carinska tarifa BiH (CT BiH) koja je usklađena sa Kombiniranom nomenklaturom (CN) Evropske unije i Harmoniziranim sistemom/sustavom (HS) Svjetske carinske organizacije (WCO).

Vanjskotrgovinske transakcije za svaki pojedinačni proizvod prate se na nivou/razini tarifne oznake od deset cifara.

CT BiH je povezana sa Standardnom međunarodnom trgovinskom klasifikacijom UN (SITC, Rev. 4)¹⁾ i sa Klasifikacijom djelatnosti KD BiH 2010 usklađenom sa statističkom klasifikacijom ekonomskih aktivnosti EU (NACE, Rev. 2)²⁾. CT BiH podliježe godišnjoj reviziji u cilju usklađivanja sa izmjenama CN-a.

Konverzija valute

Podaci o izvozu i uvozu izraženi su vrijednosno u konvertibilnim markama. Vrijednosti izražene u drugim valutama preračunavaju se u konvertibilne marke primjenom tekućih dnevnih kurseva / tečajeva koji vrijede na dan carinjenja, a utvrđuje ih Centralna banka BiH. Sve su vrijednosti obračunate na osnovi pariteta franko BiH granica: FOB cijene za izvoz i CIF cijene za uvoz.

Sources and methods of data collection

The main source of data for the statistics on exports and imports is Single Administrative Document (SAD).

The BiH Indirect Taxation Agency is responsible for collection and control of the validity of SAD, and it also determines the form, the content, the way of filling in, and the way of submitting of SAD.

Institute for Statistics of FBiH receives from the Indirect Taxation Agency original database and performs further data processing and dissemination.

Coverage and Observation unit

The Special Trade System (Relaxed definition) is used in Federation of Bosnia and Herzegovina. Regular exports and imports, inward processing, outward processing and the goods flow in free industrial zones are included in the Foreign Trade Statistics. Observation unit of statistical survey on trade in goods with the rest of the world is every exports / imports transportation of goods, homogenous in terms of production type, country of origin and/or destination, mode of payment and border-crossing time. Trade in services is excluded.

Classification and Nomenclatures

The Customs Tariff of BiH (CT) is used in External Trade Statistics. The tariff is in line with the EU Combined Nomenclature (CN) and with the Harmonized Commodity Description and Coding System (HS), which is managed by the World Customs Organization (WCO).

External trade statistics present trade flows on each single product (the ten-digit subheading level of the CT).

CT is linked to the international trade classification of the UN (SITC, Rev.4)¹⁾, and to the BiH Classification of Activity, which is in line with EU classification of economic activities (NACE Rev. 2)²⁾. The BiH Customs Tariff is revised every year to follow the updates of CN.

Validation

The value of exports and imports are expressed in convertible marks. The value expressed in other currency is converted into convertible marks by current daily exchange rate list valid on the day of custom clearance. Exchange rate list is established by Central bank of Bosnia and Herzegovina. All values are calculated according to free BiH border parity, i.e. exports based on FOB parity, and imports based on CIF parity.

¹⁾ Standard International Trade Classification (SITC) Rev. 4

²⁾ Statistical Classification of Economic Activities in the European Community (NACE Rev. 2)

Izdaje Federalni zavod za statistiku FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published by the Institute for Statistics of FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 20 64 52, Fax: +387 (33) 22 61 51
Elektronska pošta/E-mail: fedstat@fzs.ba, Internetna stranica/Web site: <http://www.fzs.ba>

Odgovorne osobe:
Muhidin Hadžiahmetović, pomoćnik direktora za Sektor poslovnih statistika
Doc. dr. Emir Kremić, direktor

Persons responsible:
Muhidin Hadžiahmetović, Assistant Director for Sector of business statistics
Assist. Prof. Dr. Emir Kremić, Director General

Saopćenje pripremio: Haris Čengić
Prepared by: Haris Čengić

Molimo korisnike da pri korištenju podataka navedu izvor
Users are kindly requested to state the source

Podaci iz ovog saopćenja objavljuju se na internetu
First Release data are published on the Internet